

20. februar 2020

Veileder for endringer i landingsforskriften og Justervesenets regelverk - fiskerisektoren

Justervesenet vil fra 1. mars 2020 få overført bestemmelser som tidligere har vært en del av [forskrift om landings- og sluttседdel \(landingsforskriften\)](#) til sine instrumentspesifikke forskrifter. Det er først og fremst de måletekniske reglene til vektene i landingsforskriften § 6 som flyttes, slik at disse samles i Justervesenets forskrifter.

Denne veilederen er laget for å synliggjøre endringene, og er ment som et verktøy for aktørene i fiskerinæringen for etterlevelse av gjeldende krav til vektene. Det er ikke noen reell endring fra tidligere, men de måletekniske kravene til vektene som benyttes innen fiskerinæringen vil fra 1. mars 2020 bli kontrollert og håndhevet av Justervesenet. Endringene får betydning for aktører i fiskerinæringen som lander og mottar fisk.

Reglene har vært i kraft i over fem år i landingsforskriften, og brukerne har hatt tid til å tilpasse seg regelverket. Overtredelse av reglene vil medføre avviksgebyr og eventuelt overtredelsesgebyr.

Plassering av hovedvisningsenhet

I de instrumentspesifikke forskriftene vil det være krav knyttet til plassering av måleinstrumentets hovedvisningsenhet (hoveddisplay). Hovedvisningsenheten skal være plassert i eller ved vekten, dvs. i umiddelbar nærhet av vekten. Alle som lander, mottar og kontrollerer fisk skal kunne se hovedvisningsenheten samtidig som de ser vekten/veiingen. Dette er med på å sikre at veieresultatet blir riktig.

Kravet til hovedvisningsenhetens plassering i eller ved vekten overføres fra landingsforskriften til følgende forskrifter:

- Forskrift om krav til transportbåndvekter § 34 a første ledd
- Forskrift om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvekter § 36 a første ledd
- Forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter) § 34 a første ledd
- Forskrift om krav til automatiske gravimetrisk fyllmaskiner § 31 a første ledd
- Forskrift om krav til ikke-automatiske vekter 22 a første ledd

Avlesing av veid kvantum

I de instrumentspesifikke forskriftene vil det være krav knyttet til at veid kvantum skal kunne avleses fortløpende etterhvert som veiingen foretas. Med veid kvantum menes det totale kvantum fisk som er veid på den aktuelle vekten per landing.

Hensikten er at veid kvantum skal være synlig når vekten er i bruk. Den som lander skal kunne se veid kvantum under bruk og umiddelbart etter veiingen er ferdig, og vedkommende skal ikke måtte vente til en operatør har hentet frem veieresultatet i en PC eller på vekten.

Bruker skal kunne gå inn i andre menyer i vekten, selv om det innebærer at veieresultatet ikke vises i kortere perioder. Ideelt sett skulle alle vekter hatt en funksjon med automatisk tilbakestilling til visning av veid kvantum. Dette har ikke alle vekter pr. i dag, og bruker må derfor umiddelbart sørge for tilbakestilling til direkte visning av veieresultat.

Kravet om fortløpende visning av veid kvantum innebærer i utgangspunktet at hver deling skal vises ved veiingen. Noen vekter har imidlertid en diskontinuerlig visning, ofte med en oppdatering hvert 15. sekund. Et slikt midlertidig opphold i visningen anses likevel å oppfylle kravet om fortløpende visning.

Kravet om fortløpende visning av veid kvantum overføres fra landingsforskriften til følgende forskrifter:

- Forskrift om krav til transportbåndvekter § 34 a andre ledd
- Forskrift om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvekter § 36 a andre ledd
- Forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter) § 34 a andre ledd
- Forskrift om krav til automatiske gravimetrisk fyllemaskiner § 31 a andre ledd
- Forskrift om krav til ikke-automatiske vekter 22 a andre ledd

Sekundær visningsenhet (tilleggsdisplay/slavedisplay)

I de instrumentspesifikke forskriftene vil det være krav til at automatisk vekt som benyttes til veiing av fisk til konsum og industriformål skal ha sekundær visningsenhet. Dette innebærer at transportbåndvekter, summerende beholdervekter og catchvekter skal ha minst en ekstra visningsenhet ved landing av fisk.

Hensikten er at den som lander fisken skal kunne se at fisken faktisk blir veid etter lossingen. Dette vil være med å sikre at det økonomiske oppgjøret blir korrekt. Det er særlig i tilfeller der det er stor fysisk avstand mellom fartøyet og vekten at sekundær visningsenhet vil ha en viktig funksjon.

Den sekundære visningsenheten skal kobles slik at veiedata ikke skal kunne manipuleres. Det innebærer at den sekundære visningsenheten skal kobles med beskyttet grensesnitt

(ledning), at den kun skal gjenta data fra hovedvisningsenheten og at hovedvisningsenheten ikke skal kunne påvirkes på noen måte. Sekundær visningsenhet skal ha tilsvarende deling/oppløsning som hovedtelleverket.

Kravet om tilleggsdisplay for automatiske vekter overføres fra landingsforskriften til følgende forskrifter:

- Forskrift om krav til transportbåndvekter § 34 a tredje ledd
- Forskrift om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvekter § 36 a tredje ledd
- Forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter) § 34 a tredje ledd

Totaltelleverk

I de instrumentspesifikke forskriftene vil det være et krav at automatiske vekter skal ha mer enn ett telleverk, hvor det ene skal være en totalteller som løper kontinuerlig og som ikke kan nullstilles.

Hensikten er å ha en totalteller som viser totalt veid kvantum over tid. Det blir dermed mulig å kontrollere summen av alle veiingene som er gjort over vekten. Totaltelleren skal ha tilstrekkelig kapasitet til å være egnet for bruken.

Kravet til de automatiske vektene totaltelleverk overføres fra landingsforskriften til følgende forskrifter:

- Forskrift om krav til transportbåndvekter § 34 a fjerde ledd
- Forskrift om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvekter § 36 a fjerde ledd
- Forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter) § 34 a fjerde ledd
- Forskrift om krav til automatiske gravimetrisk fyllmaskiner § 31 a tredje ledd

Stoppfunksjon ved registrerbare feil

For transportbåndvekter skal tilførselen av fisk stoppe automatisk dersom indikatoren ikke er i stand til å registrere kvantum på grunn av registrerbare feil. Dette kan være komponentfeil i selve vekten, for eksempel defekt hastighetsmåler eller manglende signal fra veicelle. Begrepet «registrerbare feil» bør ikke tolkes for snevert, men tilpasses den teknologiske utviklingen. Dersom det f.eks. blir krav til at alle data skal rapporteres direkte, må stoppfunksjonen slå inn dersom dataene ikke lagres og sendes.

Formålet med bestemmelsen er å sørge for at alt som går over vekten faktisk veies, og at vekten ikke brukes som et transportbånd. Dette er viktig både av hensyn til kontroll med ressursene som tas opp av sjøen og av hensyn til det økonomiske oppgjøret.

Kravet om automatisk stoppfunksjon ved registrerbare feil overføres fra landingsforskriften til forskrift om krav til transportbåndvekter § 34 a femte ledd.

Stoppfunksjon ved manglende nullstilling

Ved veiing av fisk kan vann og avsetninger fra fisken påvirke veieresultatet. For å få et korrekt økonomisk oppgjør er det derfor viktig at vekten nullstilles før bruk og jevnlig. Med jevnlig mener man at det skal utføres minimum hvert 30. minutt når vekten er i bruk. Vekten skal ha en funksjon som stanser innveiingen dersom nullstillingen ikke skjer på denne måten. Det presiseres at nullstilling ikke innebærer å nullstille telleverket.

Kravet om automatisk stoppfunksjon ved manglende nullstilling overføres fra landingsforskriften til forskrift om krav til transportbåndvekter § 34 a sjette ledd.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Å flytte bestemmelsene fra landingsforskriften til Justervesenets instrumentspesifikke forskrifter innebærer ikke at det innføres nye krav til vektene. I utgangspunktet vil derfor flyttingen av bestemmelsene ikke medføre økte kostnader for brukerne av vekter i næringen. Samtidig vil enklere håndheving av regelverket kunne medføre flere pålegg om å følge kravene. Brukerne som ennå ikke har tilpasset seg kravene i landingsforskriften vil derfor kunne oppleve utgifter med å tilpasse seg det nye regelverket. Dette er imidlertid utgifter de i prinsippet skulle hatt tidligere, idet tilpasningen burde skjedd da kravene ble innført med landingsforskriften.

Justervesenet vil få flere krav å føre tilsyn med. I tillegg forventes at tilsynet i noen tilfeller vil bli mer tidkrevende. Justervesenet vil i utgangspunktet løse dette innenfor allerede eksisterende rammer for ressursbruk. Endringen vil derfor ikke medføre økte kostnader til tilsyn og derfor heller ikke økte årsavgifter til brukerne, med mindre ressursbruken på grunn av endringene viser seg å øke vesentlig mer enn forventet.

Håndheving/rettefrist

Regelendringene trer i kraft 1. mars 2020 og Justervesenet vil ved tilsyn håndheve de endringer som fra samme dato. For måleinstrumenter som ikke oppfyller kravene, vil det bli gitt en rettefrist som skal gjøre det mulig å gjøre nødvendige tilpasninger før utløpet av fristen. Dersom feilen anses å være vesentlig, kan Justervesenet pålegge bruker å ta måleredskapet ut av bruk.

Det er brukers ansvar å sørge for at måleredskapene tilfredsstiller kravene, og det vil derfor være naturlig at bruker tilpasser seg kravene uten pålegg.

Nærmere opplysninger kan fås ved kontakt med:

Justervesenet

Hvitfisk: Pål Ingbert Ottesen – 936 60 510 – pao@justervesenet.no

Pelagisk: Øyvind Dalhus – 916 48 880 – oed@justervesenet.no

Fiskeridirektoratet

Landing av fisk: Roger Fiksdal – 913 33 901 – roger.fiksdal@fiskeridir.no